

Nr 1642

av fru Jonäng
om statligt stöd till småföretagen.

Småföretagen har stor betydelse för den lokala arbetsmarknaden, men också för vår totala produktion. Dessa företags existens är en förutsättning för bl. a. en framgångsrik regionalpolitik. Hit hör också bygdeföretagen utanför de större tätorterna som i allmänhet ägs av enskilda personer och ofta drivs i form av familjeföretag eller handelsbolag.

Denna del av näringslivet har en rad problem. Den lokala förankringen och anknytningen till enskilda individer innebär särskilda påfrestningar. Denna typ av företag verkar ofta inte som en del i en industriell infrastruktur och kan därför inte få den service i olika sammanhang som andra större företag får. Kapitalförsörjningsmöjligheterna för dessa företag är ofta alltför begränsade för att de skall kunna ha en expansiv utveckling.

En förutsättning för att småföretagen skall kunna fortleva är att de kan hävda sig på marknaden. Det framstår därför som ett viktigt intresse att stödja deras marknadsföring såväl nationellt som internationellt. Särskilt på den internationella marknaden saknar de lokalt förankrade företagen såväl resurser som erfarenheter för att kunna föra ut sina produkter på ett slagkraftigt sätt.

Det är angeläget att samhället aktivt stödjer småföretagens marknadsföring genom service och information, men också att samverkan mellan dessa företag i vad gäller marknadsföring stimuleras. Företagarföreningarna har här en stor uppgift. En samverkan kan med fördel också bedrivas på nordisk basis.

Kreditförsörjningsmöjligheterna för dessa företag är ofta synnerligen begränsade. Särskilt stora problem är att få fram riskvilligt kapital utöver det ägarna ställer till förfogande. Sker inget nytillskott av riskkapital kommer dessa företag att stagnera och försvinna. En sådan utveckling är på gång. I Norrland har stora företag köpt upp många oberoende familjeföretag. I Västerbotten t. ex. har 30 % av familjeföretagen med över 20 anställda bytt ägare under de sista 5 åren. Nagon motsvarande nyetablering sker ej. När ett lokalt förankrat företag blir filialföretag medför det flera negativa konsekvenser. Det innebär en innovativ utarmning av regionen över huvud taget. En avstandsstyrning från t. ex. Stockholm medför att ledningsfunktionerna stort sett försvinner.

Det är angeläget att en särskild lånefond skapas, vilket på rimliga villkor kan ställa riskkapital till förfogande. Bl. a. kan varulager och kundfordringar brukas av företagen som säkerhet vid lån ur en sådan fond.

Den alltmer omfattande byråkratin och pappersexercisen medverkar även till att familjebolag upphör eller går in i stora koncerner. Företagarnas utbildning räcker ofta ej till för detta arbete. Förbättrad utbildning behövs, bl. a. i ekonomi och språk.

Som ett led i närings- och regionalpolitiken bör regeringen ta initiativ till att underlätta småföretagens marknadsföringsåtgärder och förbättra deras möjligheter att få tillgång till riskkapital.

Det är även nödvändigt att ge småföretagen möjligheter att utnyttja marknadsföringsexpertis. Företagarföreningarna bör kunna medverka med detta ävensom med anordnande av deltagande i utlandsmässor.

Expertrådets och handelssekreterarnas kontaktförmedling bör byggas ut.

Åtgärder som är nödvändiga är förbättrade kommunikationer när det gäller Norrlandsföretagen och då i synnerhet förbättrade flygförbindelser. Möjligheterna till avståndskommunikation genom utbyggnad av telenätet för t. ex. bildöverföring och konferenssamtal bör också förbättras.

Mot bakgrund av den oroande utvecklingen av småföretagsamheten inte minst i Norrland är det nödvändigt att småföretagsamheten stimuleras. Småföretagsamhetens hela situation och utveckling bör utredas, och därvid bör inte minst marknadsföringsfrågorna beaktas.

Med hänvisning till ovanstående hemställas

att riksdagen hos regeringen begär att en utredning tillsättes med uppdrag att föreslå åtgärder för att stimulera småföretagen i enlighet med vad i motionen sägs och att därvid särskilt beaktas småföretagens situation i Norrland.

Stockholm den 27 januari 1975

GUNNEL JONÄNG (c)